

Pagaidu versija

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2019. gada 18. septembrī (*)

Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu – Nodokļi – Kopēja pievienotās vērtības nodokļa (PVN) sistēma – Direktīva 2006/112/EK – 132. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts – Atbrīvojumi – Stacionārā aprūpe un medicīniskā aprūpe – Medicīniskās aprūpes sniegšana, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās – Uzticības attiecību neesamība starp aprūpes sniedzēju un pacientu

Lietā C-700/17

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesfinanzhof* (Federālā finanšu tiesa, Vācija) iesniedza ar lūgumu, kas pieņemts 2017. gada 11. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 14. decembrī, tiesvedībā

Finanzamt Kyritz

pret

Wolf Henning Peters,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Toaderē [C. Toader], tiesneši L. Bejs Larsens [L. Bay Larsen] (referenti) un M. Safjans [M. Safjan],

ģenerālvokāts: M. Špunars [M. Szpunar],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar],

ģemot vērā rakstveida procesu,

ģemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– Vācijas valdības vārdā – sēkotnāji T. Henze un R. Kanitz, vāļk R. Kanitz, pārstāvj,

– Eiropas Komisijas vārdā – B. R. Killmann un J. Jokubauskait, pārstāvj,

ģemot vērā pāc ģenerālvokāta uzklusāšanas pieņemto lūgumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par to, kā interpretēt Padomes Direktīvas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopājo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.) 132. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu.

2 Šis līgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Finanzamt Kyritz* (Kiricas Finanšu pārvalde, Vācijas; turpmāk tekstā – “Nodokļu birojs”) un *Wolf/Henning Peters* jautājumā par atteikumu atbrīvot no pievienotās vērtības nodokļa (PVN) aprēķinā pakalpojumus, kurus šā pārdāvot minētā persona sniegusi kā klīniskās izmeklēšanas un laboratorijas diagnostikas speciālists.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 2006/112

3 Direktīvas 2006/112 7. apsvērumā ir noteikts:

“Pat ja kopējā PVN sistēmā pilnīgi nesaskaņo likmes un atbrīvojumus, tās mērķim vajadzētu būt konkurences izlīdzināšanai, jo katras dalībvalsts teritorijā līdzīgām precēm un pakalpojumiem piemēro vienu nodokli, neatkarīgi no ražošanas un izplatīšanas vietas garuma.”

4 Šīs direktīvas 132. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Dalībvalstis atbrīvo no nodokļa šādus darījumus:

[..]

b) slimnīcas [stacijas] un medicīnisko aprūpi, kā arī ar tām cieši saistītas darbības, ko veic publisko tiesību subjekti vai, sociālos apstākļos, kuras līdzinās apstākļiem, ko piemēro publisko tiesību subjektiem, slimnīcas, medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centri, vai arī citas pienācīgi atzītas līdzīgās iestādes;

c) medicīniskās aprūpes sniegšanu, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts;

[..].”

5 Minētās direktīvas 133. pantā ir paredzēts:

“Piešķirot struktūru, kas nav publisko tiesību subjekti, 132. panta 1. punkta b), g), h), i), l), m) un n) apakšpunktā paredzētos atbrīvojumus, dalībvalsts katrā atsevišķā gadījumā var tām piemērot vienu vai vairākus šādus nosacījumus:

a) attiecīgās struktūras nedrīkst pastāvēt censties gūt peļņu, un jebkuru peļņu, kas tomēr rodas, nedrīkst sadalīt, bet tā jānovirza sniegto pakalpojumu turpināšanai vai uzlabošanai;

b) šīs struktūras ir jāpārvalda un jāvada – būtībā brīvprātīgi – personām, kurām pašām vai caur starpniekiem nav tiešas vai netieša daļas attiecīgā darbību iznākumā;

c) šīm struktūrām jānosaka cenas, ko apstiprinājušas valsts iestādes vai kas nav augstākas par šādām apstiprinātām cenām, vai attiecībā uz pakalpojumiem, kas nav jāapstiprina, zemākas cenas par tām, ko līdzīgiem pakalpojumiem nosaka komercuzņēmumi, kuriem jāmaksā PVN;

d) atbrīvojumi nedrīkstētu radīt konkurences izkropojumus, nostādot neizdevīgā stāvoklī uzņēmumus, kas ir PVN maksātāji.

[..].”

Vācijas tiesības

6 2005. gada 21. februāra *Umsatzsteuergesetz* (Likums par apgrozījuma nodokli) (*BGBI.* 2005 I, 386. lpp.), kas grozīts ar 2008. gada 19. decembra likumu (*BGBI.* 2008 I, 2794. lpp.) (turpmāk tekstā – “*UStG*”), 4. pantā ir noteikts:

“No nodokļa ir atbrīvoti šādi 1. panta 1. punkta 1. apakšpunktā minētie darījumi:

[..]

14) a) medicīniskās aprūpes sniegšana, darbojoties ārstā, zobārstā, dziedniekā, fizioterapeitā, vecmātes vai lādzīgā medicīniskā profesijā. [..]

[..]

b) hospitalizācija un medicīniskā aprūpe, tostarp diagnostika, medicīniskās pārbaudes, profilakse, rehabilitācija, dzemdību pieņemšana un pansionāta pakalpojumi, kļ ar to cieši saistītas darbības, ko veic publisko tiesību subjekti. Pirmajā teikumā minētie pakalpojumi tiek atbrīvoti no nodokļa ar to, ja tos sniedz

[..]

bb) medicīniskās aprūpes un diagnostikas centri, kuri piedalās valsts obligātās veselības apdrošināšanas sistēmā saskaņā ar *Sozialgesetzbuch* [(Sociālo tiesību kodekss)] piektās daļas 95. pantu vai uz kuriem attiecas Sociālo tiesību kodeksa piektās daļas 115. panta noteikumi,

[..]

un ja pēc būtības tie ir pakalpojumi, uz kuriem attiecas Sociālo tiesību kodekss paredzēta atļauja, līgums vai noteikumi [..].”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

7 *W. H. Peters* ir klīniskās izmeklēšanas un laboratorijas diagnostikas speciālists.

8 2009.–2012. gada laikā viņš sniedza veselības aprūpes pakalpojumus *LADR Medizinisches Versorgungszentrum Wittstock GmbH* – laboratorijas sabiedrībā, kas sniedz laboratorijas pakalpojumus ārstiem, kuri strādā ārstu praksē, rehabilitācijas klīnikās un slimnīcās.

9 Viņš saņēma no pārdotājiem minētās iekārtas atlīdzību 6000 EUR apmērā par šiem pakalpojumiem, kuri tostarp ietvēra analīžu veikšanu, kuru mērķis ir sniegt precīzu diagnostiku laboratorijas ārstam, kļ ar to medicīnisku atbalstu asins pārliešanas pasākumu ietvaros konkrētās ārstēšanas situācijās.

10 *W. H. Peters* neiesniedza apgrozījuma nodokļa deklarāciju par attiecīgajiem fiskālajiem gadiem, uzskatot, ka minētie pakalpojumi ir atbrīvoti no šā nodokļa atbilstoši *UStG* 4. panta 14. punkta a) apakšpunkta pirmajam teikumam.

11 Savukārt Nodokļu birojs uzskatīja, ka šie paši pakalpojumi ir apliekami ar nodokli. Šis lēmums tika pamatots ar konstatējumu, ka *UStG* 4. panta 14. punkta a) apakšpunkta pirmajā teikumā paredzētais atbrīvojums ir pakauts nosacījumam, ka starp ārstu un ārstējamā pastāv uzticības attiecības, kas ir nosacījums, kurš nav izpildīts gadījumā, kad runa ir par klīniskās izmeklēšanas speciālista un laboratorijas ārstu sniegtajiem pakalpojumiem. Tādēļ tas izsniedza vienotas likmes nodokļu paziņojumus attiecībā uz apgrozījuma nodokli par *W. H. Peters* saņemtajiem

19 Saskaņ� ar DirektĶvas 2006/112 132. panta 1. punkta b) apakřpunktu dalĶbvalstis atbrĶvo no nodokĶa slimnĶcas un medicĶnisko aprĶpi, kĶ arĶ ar tĶm cieři saistĶtas darbĶbas, ko veic publisko tiesĶbu subjekti, vai sociĶlos apstĶkĶos, kas lĶdzinĶs apstĶkĶiem, ko piemĶro publisko

tiesību subjektiem, slimnīcas, medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centri, vai arī citas pienācīgi atzītas līdzīgās iestādes. Savukārt šīs direktivas 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir paredzēts atbrīvot no nodokļa medicīniskās aprūpes sniegšanu, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts.

20 No Tiesas judikatūras izriet, ka gan “medicīniskās aprūpes” jēdziena, kas minēts Direktivas 2006/112 132. panta 1. punkta b) apakšpunktā, gan “medicīniskās aprūpes sniegšanas” jēdziena, kas minēts šīs direktivas 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā, mērķis ir diagnosticēt, ārstēt un iespējām apjomā izārstēt slimības vai veselības anomālijas (spriedums, 2015. gada 2. jūlijs, *De Fruytier*, C-334/14, EU:C:2015:437, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Tāpat ir svarīgi norādīt, ka kritērijs šo divu atbrīvojumu no nodokļa, kurus paredz minētie noteikumi, piemērošanas jomas noteikšanai ir vairāk saistīts nevis ar pakalpojumu raksturu, bet ar to sniegšanas vietu. Proti, minētās direktivas 132. panta 1. punkta b) apakšpunkts attiecas uz pakalpojumiem, kas tiek sniegti slimnīcās, lai gan šīs pašas direktivas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts attiecas uz pakalpojumiem, kas tiek sniegti ārpus slimnīcām – gan pakalpojuma sniedzēja privātajā dzīvesvietā, gan pacienta dzīvesvietā vai citur (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 8. jūnijs, *L.u.P.*, C-106/05, EU:C:2006:380, 22. punkts, un 2015. gada 2. jūlijs, *De Fruytier*, C-334/14, EU:C:2015:437, 19. punkts).

22 No iesniedzējtiesas nolūma izriet, ka pirmais prejudiciālais jautājums attiecas uz pakalpojumu sniegšanu, kas nozīmē, ka uz šiem pakalpojumiem var attiekties jēdziens “medicīniskā aprūpe” Direktivas 2006/112 132. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē vai jēdziens “medicīniskās aprūpes sniegšana” šīs direktivas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

23 Attiecībā uz minētās direktivas 132. panta 1. punkta b) apakšpunkta piemērojamību šādiem pakalpojumiem Tiesa jau ir nospridusi, ka laboratorija vai individuāli noteikta apvienība, kas pilda salīdzināmu funkciju, var būt iestāde, kas pēc rakstura “līdzīga” “slimnīcai” un “medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centriem” Direktivas 2006/112 132. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 2. jūlijs, *De Fruytier*, C-334/14, EU:C:2015:437, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 To ievērojot, lai novērtētu, vai aprūpes pakalpojumi ir atbrīvoti no PVN saskaņā ar šīs direktivas 132. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir jāņem vērā visas prasības, kas noteiktas šajā tiesību noteikumā, kā arī citos šīs direktivas atbilstīgajos IX sadaļas 1. un 2. nodaļas noteikumos (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 21. marts, *PFC Clinic*, C-91/12, EU:C:2013:198, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Turklāt Direktivas 2006/112 133. pants ļauj dalībvalstīm attiecināt uz šīs direktivas 132. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu piešķiršanu citām iestādēm, kas nav publisko tiesību subjekti, prasību par vienu vai vairāku tajā minēto nosacījumu ieviešanu.

26 Šādos apstākļos iesniedzējtiesa konkrēti jautā par iespēju, vai Direktivas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir piemērojams šādiem pakalpojumiem, kādi ir pamatliet, gadījumā, ja tiktu secināts, ka šie pakalpojumi neatbilst visiem atbrīvojuma piemērošanas nosacījumiem, kas paredzēti šīs direktivas 132. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

27 Šajā ziņā ir svarīgi precizēt, ka aprūpes pakalpojumi, kuri neatbilst visām noteiktajām prasībām, lai saņemtu minētās direktivas 132. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu no PVN, principā nav izslēgti no šīs pašas direktivas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta paredzētā [atbrīvojuma].

28 Proti, no Direktīvas 2006/132. panta 1. punkta b) apakšpunkta teksta nekādā veidā neizriet, ka šā noteikuma mērķis būtu ierobežot šīs direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta piemērojamību, kurš – kā tas ticis atgādīts šā sprieduma 21. punktā – attiecas uz pakalpojumiem, kas sniegti ārpus attiecīgajam šīs direktīvas 132. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajam struktūrām, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts.

29 Turklāt attiecībā uz īmenes ārstu izrakstītajam medicīniskajam analīzēm tiesa ir precizējusi, ka nodokļu neitralitātes princips netiktu ieviests, ja šādiem pakalpojumiem tiktu piemērots PVN atkarībā no to veikšanas vietas, neievērojot to, ka to kvalitāte ir vienāda, ņemot vērā attiecīgo pakalpojuma sniedzēju izglītību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2006. gada 8. jūnijs, *L.u.P.*, C-106/05, EU:C:2006:380, 32. punkts).

30 ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka uz tādām aprīpes pakalpojumiem kā pamatliet, kurus sniedz klīniskajām ārstniecībām un laboratorijas diagnostikā specializēti ārsti, var attiekties šīs direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums no PVN tad, ja tie neatbilst visiem piemērošanas nosacījumiem, kas minēti šīs direktīvas 132. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

Par otro jautājumu

31 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā paredzētais atbrīvojums no PVN ir pakauts nosacījumam, ka attiecīgais pakalpojums jāsniedz uzticēbas attiecībā ietvarā starp pacientu un aprīpes sniedzēju.

32 Šajā ziņā jānorāda, ka no šīs direktīvas 132. panta 1. punkta c) apakšpunkta gramatiskās interpretācijas izriet, ka pakalpojums ir atbrīvojams no nodokļa, ja tas atbilst diviem nosacījumiem, proti, pirmkārt, tam ir jābūt personas medicīniskai aprīpei un, otrkārt, šā aprīpe ir jāsniedz, darbojoties medicīniskās vai paramedicīniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts (šajā nozīmā skat. spriedumus, 2002. gada 10. septembris, *Kügler*, C-141/00, EU:C:2002:473, 27. punkts, kā arī 2006. gada 27. aprīlis, *Solleveld un van den Hout/van Eijnsbergen*, C-443/04 un C-444/04, EU:C:2006:257, 23. punkts).

33 Tātad no šā noteikuma teksta nekāda veidā neizriet, ka tajā būtu prasīts, ka, lai personai sniegtie aprīpes pakalpojumi varētu tikt atbrīvoti no nodokļa, tiem jābūt sniegtiem uzticēbas attiecībā ietvarā starp to sniedzēju un aprīpētāju.

34 Šāda nosacījuma pievienošana turklāt nav attaisnojama ar šā normā izvirzīto mērķi samazināt veselības aprīpes izmaksas un padarīt šo aprīpi par pieejamāku indivīdiem (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 13. marts, *Klinikum Dortmund*, C-366/12, EU:C:2014:143, 28. punkts un tajā minētā judikatūra), ja šie aprīpes pakalpojumi ir pietiekami kvalitatīvi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2006. gada 27. aprīlis, *Solleveld un van den Hout/van Eijnsbergen*, C-443/04 un C-444/04, EU:C:2006:257, 37. punkts), uzticēbas attiecībā starp pacientu un aprīpes sniedzēju esamība šai ziņā nav izšķiroša.

35 Protams, Tiesa ir nospriedusi, ka atšķirībā no Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkta šīs direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta c) apakšpunkts ir piemērojams tādām pakalpojumiem, kuri ir sniegti ārpus slimnīcām un balstoties uz uzticēbas attiecībā starp pacientu un aprīpes sniedzēju, kas parasti ir jau esošās attiecības šā pakalpojuma sniedzēja prakses telpās (šajā nozīmā skat. spriedumus, 1988. gada 23. februāris, Komisija/Apvienotā

Karaliste, 353/85, EU:C:1988:82, 33. punkts, un 2002. gada 10. septembris, *Kügler*, C?141/00, EU:C:2002:473, 35. punkts).

36 Tom?r no šiem konstat?jumiem nevar izriet?t, ka Direkt?vas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkt? paredz?tais atbr?vojums no nodok?a ir piem?rojams tikai tiem apr?pes pakalpojumiem, kas personai sniegti, balstoties uz uztic?bas attiec?b?m starp pakalpojuma sniedz?ju un apr?p?jamo.

37 Proti, j?nor?da, ka šie konstat?jumi ir dom?ti tikai, lai uzsv?rtu pretrunu starp šo normu un Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunktu jaut?jum? par šo abu šaj?s norm?s paredz?to atbr?vošanas no nodok?a gad?jumu piem?rošanas jomas noteikšanu.

38 T?d?j?di 1988. gada 23. febru?ra sprieduma Komisija/Apvienot? Karaliste (353/85, EU:C:1988:82) 33. punkt?, lai atbild?tu uz Lielbrit?nijas un Zieme??rijas Apvienot?s Karalistes izvirz?to argumentu par paral?lismu starp Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunktu un t?s 13. panta A da?as 1. punkta c) apakšpunktu, Tiesa nor?d?ja uz uztic?bas saiknes starp pacientu un apr?pes sniedz?ju noz?m?gumu, lai secin?tu, ka, iz?emot s?kos pakalpojumus, kas ir absol?ti nepieciešami person?g?s medic?nisk?s apr?pes sniegšanas br?d?, z??u un citu pre?u pieg?de ir materi?li un ekonomiski noš?irama no š?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta c) apakšpunkt? paredz?to pakalpojumu sniegšanas.

39 L?dz?g? veid? Tiesa atsauc?s uz uztic?bas saiknes esam?bu starp pacientu un apr?pes sniedz?ju 2002. gada 10. septembra sprieduma *Kügler* (C?141/00, EU:C:2002:473) 35. punkt?, lai uzsv?rtu, ka starp šiem diviem Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) un c) apakšpunkt? paredz?tajiem atbr?vojuma veidiem ir pretruna atkar?b? no pakalpojumu sniegšanas vietas, ilustr?jot apst?k?us, k?dos parasti tiek sniegti 13. panta A da?as 1. punkta c) apakšpunkt? min?tie pakalpojumi.

40 Šaj? zi?? min?t? sprieduma 36. punkt? Tiesa preciz?ja, ka Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkta atbr?vojums attiecas uz visiem pakalpojumiem, kas tiek sniegti slimn?c?s, lai gan š?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta c) apakšpunkt? ir paredz?ts atbr?vot tikai medic?niskos pakalpojumus, kas tiek sniegti ?rpus slimn?c?m – gan pakalpojuma sniedz?ja priv?taj? dz?vesviet?, gan pacienta dz?vesviet? vai citur.

41 Turkl?t, lai gan Tiesa min?t? sprieduma 27. punkt? ir uzskait?jusi nosac?jumus, kuri attiecas uz šaj? noteikum? min?to atbr?vojumu, t? nav šaj? zi?? atsaukusies uz uztic?bas saiknes esam?bu starp pacientu un apr?pes sniedz?ju.

42 No t? izriet, ka uz otro jaut?jumu j?atbild, ka Direkt?vas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka taj? paredz?tais atbr?vojums no PVN nav pak?auts nosac?jumam, ka attiec?gais pakalpojums j?sniedz uztic?bas attiec?bu ietvar? starp pacientu un apr?pes sniedz?ju.

Par ties?šan?s izdevumiem

43 Attiec?b? uz pamatlietas pus?m š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to pušu izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (sest? pal?ta) nospriež:

1) **Padomes Direkt?vas 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu 132. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka uz t?diem apr?pes pakalpojumiem k? pamatliet?, kurus sniedz kl?niskaj? ??mij? un laboratorijas diagnostik? specializ?ts ?rstis, var attiekties š?s direkt?vas 132.**

panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums no pievienotās vērtības nodokļa tad, ja tie neatbilst visiem piemērošanas nosacījumiem, kas minēti šīs direktivas 132. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

2) Direktivas 2006/112 132. panta 1. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā paredzētais atbrīvojums no pievienotās vērtības nodokļa nav pakauts nosacījumam, ka attiecīgais pakalpojums jāsniedz uzticēbas attiecībā ietvarā starp pacientu un aprūpes sniedzēju.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – vācu.